

Беларус

ГАЗЕТА БЕЛАРУСА У ВОЛЬНЫМ СЪВЕЦЕ

ЦИНА — PRICE 450

BIELARUS — BYELORUSSIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD
POST ADDRESS: BIELARUS, P. O. BOX 109, JAMAICA, N. Y. 11431, Tel.: AX 1-8038

Год XX. № 158 Нью Ёрк June — Чырвень 1970 New York Vol. XX. № 158

МІКОЛА АБРАМЧЫК

Ізь съмерцій Прэзыдэнта Рады Беларускай Народной Рэспублікі Святой Памяці Міколы Абрамчыка беларускі нацыянальна-вызвольны рух панёс вялізарную страту. Выбыў з нашых радоў нацыянальны прадаўнік і змагар, што на часткава, а цалком, бяз рашты аддаваў сябе нацыянальна-вызвольнай справе — чые дасягненіні ў працэсе змагання за Вольную й Незалежную Беларусь назаўсёды застануцца ў гісторы.

Систематичную нацыянальную дзеянасць пачаў Мікола Абрамчык яшчэ ў 1920 годзе, і якраз сёлета спаўніцца ейныя 50-я ўгодкі. Але ягонае дзеянасць шырэйшага дзяржаўніцкага маштабу, як кіраўніка й правадыра беларускага нацыянальнага суху й вызвольнага змагання ў вабставінах эміграцыі пачалася ад маманту пераняція ім паўнамоцтваў Прэзыдэнта БНР ад Васіля Захаркі перад ягонаі съмерцій у 1943 годзе й бесперапынна вялася ім ледзь не да самае ягонае съмерці. Пераняцце паўнамоцтваў Прэзыдэнта БНР прыпала на самыя крытычныя мамэмі апошнія фазы мінулае вайны, калі ўсякая легальна беларуская дзеянасць была Немісамі заглушаная ў звязаніи з нелегальнай выхіставальнай працы на нутраным адэрзку.

Атрымаўшы прэзыдэнцкія паўнамоцтвы, а тым самым і новыя абавязкі, Мікола Абрамчык, ія спыняючы свае дзеянасці ўнутры беларускага эміграцыі, перш-наперш пастаўі перад сабой заданыне разьбіц перад заходнімі аліянтамі створыны бальшавікамі міт пра калібраванціва Беларуса ўзьнімкі ф-

шым замам ды прыпомніць ім пра легітимнасць БНР. Прымусовая рэпатрыяцыя па заканчэнні вайны спараліжавала юскую магчымую дапамогу грамадзтва з новае эміграцыя, загражанае гэтай рэпатрыяцыяй, затым усю дзеянасць перад ёнкічымі сіламі быў змушаны Мікола Абрамчык праводзіць літаральна сам адзін.

Мікола Абрамчык, выступаючы із становішча Прэзыдэнта Рады БНР, закідаў заходнія ўрады і ўлады мэмарыяламі супраць прымусовай рэпатрыяцыі, інтарвэніявай асабіста, як у цэнтрах, гэтак і ў некаторых паасобных выпадках на мясцох, гэта заходзіла патраба гэта. Прыкладам, у канцы 1947 году ў Даніі на настырліве патрабаванні Саветаў мелі быць выдадзены ім катэя 200 Беларусаў. Заалірмаваны гэтай весткай, Мікола Абрамчык паехаў у Данію, цэлымі тынімі навелваў данскія міністэрствы, якія ўсімі ўстаноўкамі і пасадамі ўладавымі дзеянікамі і важнайшымі палітычнымі цэнтрамі Зэхаду. Беларуская нацыянальная справа выйшла на міжнародную арену, сталаася міжнародным пытаннем, ёю пачалі цікавіцца, вывучаць ёй сымпатизаваць. Гэта бадай і не найвялікшае нашае дасягненіне ў паваенным пэрыядзе, з чым галоўная заслуга Міколы Абрамчыка.

Бялікую ў шырокую акцыю праўё Мікола Абрамчык у кірунку арганізацыйна ѹ паняволеных камунізмам Народаў у катэдры Св. Патрыка, пасыль чаго арганізаваны паход нацыянальнымі групамі із съязгамі транспарэнтамі ў Цэнтральны Парк на Маніфэстацийны Мітынг.

СВЯТОЙ **ПАМЯЦІ**

ЯГО ВЫСОКА ПРААСЬВЯЩЭНСТВА АРХІЕПІСКАП БЕЛАРУСКАІ АУТАКЕФАЛЬНАІ ПРАВАСЛАЎНАІ ЦАРКВЫ

УЛАДЫКА ВАСІЛЬ
(УЛАДЗІМЕР ТАМАШЧЫК)

неспадзянана ў раптоўна адыйшоў на вечны супачынак у аўторак 9 чырвеня ў Нью Ёрку на 71-ым годзе жыцця ў пахаваны ў сераду 17 чырвеня 1970 году на Беларускім Магільніку ў Іст Брансвік, Нью Джэрзі, аб чым у глыбокім суме паведамляе

ЯПАРХІЯЛННАЯ РАДА БАПЦ

новай, што знаходзілася галоўна ў Нямеччыне ў акупаваных Немца мі краёх, не маглі быць наагул навязаныя. Трэба было пачынаць усё спачатку. Гэта была ў гэтым часе навімоўна цяжкая праца галоўна з увагі на гое, што нашае грамадзтва, старыя звязаныя з дэзарыентаванае палітычна, расплывалася, не даючы аб сабе нікага знаку, сярод чужих нацыянальнасцяў, сітуація якіх была выкляраваная, галоўна сярод Полякоў.

У гэтай галіне прарабіла важную работу выдаваная ў родзягованы Міколам Абрамчыком у Парыжы газета „Беларускія навіны”, нумар першы якой з'явіўся ўжо ўвесень 1945 году. Не зважаючы на тое, што газета выходзіла нягэгулярна, яна адыграла вялікую ролю ў спраўе ўстанаўлення контактаў сярод расцірушанай эміграцыі ѹ палахыла першыя трывалкі асновы ѹ справе нацыянальной і палітычнай кансалідацыі.

Апрача гэтага, Мікола Абрамчык наведваў асабіста ўсе беларускія асяродкі нашае эміграцыі ѹ Заходній Еўропе, памагаў ліквідаваць розныя цяжкасці, што былі вынікам яшчэ няўстабілізаванага паваенага жыцця, даваў ініцыятыву ѹ грамадзкай і нацыянальнай дзеянасці. Нашае эміграцыя із свайго боку дала яму поўнне падтрыманьне, а ўсё палітычна сведамае грамадзтва сканцэнтравалася вакол Рады БНР.

Навязаных сувязяў з эміграцыяй Мікола Абрамчык ня толькі не падымаў пасыль, але ўсіх іх паглыбліваў і запасцяваў. Ён вельмі рэдка бываў габінэтным працаўніком, што павінна было бы вынікаць з ягонага становішча. Наадварот, мы бачылі Міколу Абрамчыка заўсёды з масамі, у стальм і блізкім контактэ з імі. У юбілейным артыкуле ў „Вацькаўшчыне“ ў 1953 годзе на 50-ы ўгодкі ад нараджэння Міколы Абрамчыка сказана, што за апошнія восем год ад заканчэннія вайны ѹ 1953 году ён траха пяць год знаходзіўся ў дарозе, з чаго на адну Амэрыку прыштаў чуць на цэлы год. Ёсьць усе асновы ўважаць, што ѹ пасыль 1953 году ёд да апоміння ягонае асабістасці ініцыятывы ѹ чытчымі стараннямі ды пад ягоным старшынством адбылася 15 лютага 1953 году ў Карльсруэ (Заходняя Нямеччына) канферэнцыя, у якой прынялі ўдзел нацыянальныя цэнтры: трох народаў: Рада БНР, Урад Грузінскай Дэмакратычнай Рэспублікі й Грузінская Нацыянальная Рада ды Выканальны Орган Украінскай Нацыянальной Рады.

На гэтай канферэнцыі былі зробленыя першыя арганізацыйныя пачаткі апрацаўваныя палітычнай прынцыпамі Lіgi Вызваленія Народаў СССР (без Расейцаў), ведамай пад назовам Парыскага Блёку. Невзабаве да Lіgi далучыліся і іншыя нацыянальныя цэнтры паняволеных бальшавізмам нерасейскіх народаў, так што гэтая арганізацыя задаўночыла ў сабе нацыянальную прадстаўніцтвы! дзеяццёў нерасейскіх народаў. За Старышнію Парыскага Блёку ад маменту ягонага заснавання ў лютым 1953 году ѹ аж да 30 сакавіка 1969 году нязменна пегавыбіраўся Мікола Абрамчык.

Амэрыканскі Камітэт, не дасягнуўшы паразу на міжнароднай прадстаўніцтвамі нерасейскіх народаў з Расейцамі з прычыны тарнівання апошнімі прынцыпамі непрадрашэнства, ды пабаччышы, што створаная нерасейскім нацыянальнасцямі Lіга Вызваленія Народаў СССР прадстаўляе сабой аўтарытэтную й моцную арганізацыю, пасланую ўсімі з ёю ў супрацоўніцтва, адмовіўшыся ад тарнавання да яе генага прынцыпу непрадрашэнства. Гэта была

(Заканчэнне на 2-й бачыне)

УСЕ ВОЗЬМЕМ УДЗЕЛ У ТЫДНІ ПАНЯВОЛЕНЫХ НАРОДАУ У НЮ ЁРКУ

1. У наядзелю 12 ліпеня ў 9:30 нараінцы ўрачыстая Божая Служба за вызваленіе паняволеных камунізмам Народаў у катэдры Св. Патрыка, пасыль чаго арганізаваны паход нацыянальнымі групамі із съязгамі транспарэнтамі ў Цэнтральны Парк на Маніфэстацийны Мітынг.

2. У наядзелю 19 ліпеня ў 1:30 пападні традыцыі Маніфэстацийны Мітынг ля Статуі Свабоды.

BIE LARUS

Byelorussian Newspaper in the Free World

Published monthly by

BYELORUSSIAN-AMERICAN ASSOCIATION, Inc.,
166 — 34 Gothic Drive, Jamaica, N. Y. 11432.

Subscription \$ 6.00 yearly.

“БЕЛАРУС” — Газета Беларуса ў Вольным Сввеце
Выходзіць месячна. Родагуе Калегія.
Выдае: Беларуска-Амерыканскія Задзіночанне
Выпіска з перасылако — 6 дал. на год.

МІКОЛА АБРАМЧЫК

(Заканчэнне з 1-й бачыны)

бліскучая палітычна ўдача Парыскага Блёку ў асабісту ягонага ініцыятара ў дайгагадовага старшыні Міколы Абрамчыка.

У выніку гэтак навязанага супрацоўніцтва Амерыканскага Камітэту з Парыскім Блёкам Беларусы прыдбалі важныя кірунічныя пазыцыі ў спансараваным Амерыканскім Камітэтам мюнхенскім Інстытуце вучувачні СССР, у якім на працягу колькіх год малгі разгарнуць навуковую ў выдавецкую дзеянасць у галіне беларусаведы, а таксама беларускую сакцыю ў мюнхенскай радыястанцыі “Вызваленіе”, ведамай сініня як „Рады Свабода”. І калі ў першым томе „Беларускай Савецкай Энцыклапедыі”, побач з рознымі паклётамі, сказана, што Мікола Абрамчык „вядзе антывавецкую прапаганду праз радыястанцыю „Свабода” ў Мюнхене”, дык у гэтым ёсьць і частка праўды: хоць Мікола Абрамчык ніколі ніякага становішча ў гэтай радыястанцыі не займаў, аднак увядзенне беларускіх перадачаў у гэтай радыястанцыі заўдзячваеша перш-наперш і галоўна Міколу Абрамчыку.

Мікола Абрамчык — вялікі энтузіяст беларускага нацыянальнае ідэі. Энтузізм гэтага базавае на ягонай непахісной веры ў канчальную перамогу беларускага нацыянальнага здабытку.

Ст. Станкевіч

БЕЛАРУСЫ ЧЫКАГА УШАНАВАЛІ ПАМЯЦЬ
ПРЕЗЫДЕНТА МІКОЛЫ АБРАМЧЫКА

Пасля атрымання сумнае весткі пра смерць Прэзыдэнта Рады БНР Міколы Абрамчыка Беларусы Чыкага: сябры Рады БНР, супрацоўнікі, успамагальнікі, прадстаўнікі мясцовыя арганізацыі і наагул беларускія патрыёты сабралі ў нядзель 7 чырвяна на свой надзвычайны сход у Беларускім Культурна-Рэлігійным Цэнтры пры Фулертон вуліцы. Мэтаю сходу было ўшанаванне памяці Вялікага Чалавека ў нашым вызвольным руху, які сваё жыццё цалком пасвяціў ідэі, зроджанай Беларускім Народам на Першым Усебеларускім Кангрэсе ў 1917 годзе ды зымаўшай Сакавіковым Актам у 1918 годзе.

Новае насільле той самай маскоўскай імперыі, толькі пад новымі эмблемамі, ня здолела патушыць волі ў скослага да жыцця Беларускага Народу як у краі, гэтак і на эміграцыі. І восто ад Другой сусветнай вайны — на працягу 27 год — разгортаў польмя гэтага несъядроннага агню Мікола Абрамчык.

Сход перш пахрысьціянску ў сіні Літургіі Паніхіде ў Беларускай Царкве Хрыста Збавіцеля, прысьвечаных Нябожчыку ў адпраўленых беларускім сьвятарамі а. а. Янкам і Уладзімерам Тарасевічамі. Пасля гэтага ў залі нарада Сход у вялікай павазе аддай часьца памерламу Правадыту нашага змагання ў вызначай некаторыя лініі далейшае дзеянасці.

Сходам кіраваў сп. В. Панціцівіч. Ён коратка, але вобразна і скандансавана нарысаў вялікі жыццёвые шляхі Нябожчыка ў нашым вызвольным руху: „Вялікая доля нашых цяперашніх дасягненняў у пастаўлені беларускага праблемы ў пітанні дзяржаўнай незалежнасці Беларусі на міжнародным форуме, улучна з амерыканскімі кантынэнтамі, ёсьць заслугай Міколы Абрамчыка, — казаў дакладчык. Гэта ён меў здольнасць адчыніць пазакрываючыя для Беларуса дзіверы ў шмат якіх краёх: Францыі, Ангельшчыне, Нямеччыне, Італіі, Ватыкане, ЗША й Канадзе; гэта ён сваім выслікамі ўніцытатывай спыніўся да заснавання моцнай міжнароднай арганізацыі — Лігі Вызвалення Народаў СССР, ведамай пад назовом Парыскага Блёку, і на працягу 16 год ачольваў яе, як ейны стар-

Присутны

БЕЛАРУСЫ КЛІУЛЕНПУ
ПАМЯЦІ ПРЕЗЫДЕНТА БНР М. АБРАМЧЫКА

Вельмі сумную да сьлëз вестку пра смерць Прэзыдэнта Рады БНР Міколы Абрамчыка абвесьці парахвінамі Прыходу Жыровіцкага Божа. Маці ў Кліуленпудзе Яго Прасасвяцэнства Уладзіміра Андрэя вярнуўшыся з Таронта, дзе ён быў разам з іншымі парахвінамі Кліуленду на царкоўным съвяце 30-31 траўня.

Паніхіду па сін. пам. Міколу Абрамчыку адслужыў Уладзімір Андрэй у суслужэнні дыякана а. а. Калістрата й а. Mixasі ў нядзель 7

ПАХОВІНЫ ПРЕЗЫДЕНТА БНР МІКОЛЫ АБРАМЧЫКА

„Сыпце ўсе тыя, што праўды па съвеце шукалі...”
(Янка Купала)

Паховіны сін. пам. Прэзыдэнта Рады БНР Міколы Абрамчыка адбыліся ў чацвер 4-га чырвяна 1970 году ў Парыжы на могільніку Пэр Лішэз, куды таго дні цела Нябожчыка было перавезена із шпіталю ў Ольнэ-су-Буа, дзе ён памёр. Абрад пахавання выканаў а. пратаяр Аўгем Смаршчон з Бальгі ў прысутнасці Яліскапа Часлава (Сіповіча) з Лёндену а. а. архімандрита Льва Гарошкі з Парыжу. Хор кіраваў дырыгент сп. Гай Пікарда з Лёндану.

Раду БНР і беларускага грамадзтва, апрача згаданых асобаў, на паховінах прыдатыя: сп. сп. М. Нафізіч, Ул. Шыманец з жонкай і сынам, сп. тва Данільчыкі ды інш. з Францыі; сп. ін. др. Р. Жук-Грышкевич з Канады; сп. сп. А. Лашук і Я. Міхалюк з Вялікай Британіі, сп. В. Сянькевіч з Гішпаніі; сп. сп. Г. Ганчарэнка-Руднік, Ю. Сенькоўскі, П. і Л. Урбан, Ул. Цызірка з Захондзе, Нямеччыны; сп. сп. Ант. Адамовіч і Я. Запруднік з ЗША.

Прыязныя Радзе БНР і сям'і Нябожчыка нацыянальнасці ды міжнароднай арганізацыі мелі сваіх прадстаўнікоў: сп. М. Ліўкін, Прэзыдэнт Украінскага Народнае Рэспублікі й старшыня Парыскага Блёку; сп. В. Скот, дырэктар радыястанцыі „Свабода”; сп. М. Коўда, загадчык парыскага бюро Камітэту Рады „Свабода”; сп. Н. Цынцадзе, былы міністар асобы вольнае Грузіі ў дайгагадовы супрацоўнік Прэз. Абрамчыка ў Парыскім Блёку; сп. Г. Самуэльян, шеф дэлегацыі Армянскага Рэспублікі ў Францыі (ён-же прадстаўнік прытязных Беларусі Азэрбайджана); дэлегацыі Украінскіх вэтэранаў у Парыжы; рэдактар тэлізіўнага „Пароль Юкраінен” („Украінскія Слова”) ў Францыі сп. О. Штуль ды шмат асабістых прыяцеляў Нябожчыка ў сям'і.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на ўвекі помнінне самахвянянага жыцця.

Пасля ўсеяя на пастаўніцтве памінкі на яго памогілі магілай Нябожчыку можна быўло з часам паставіць помнік на

ПРА „ДЫСАНАНСЫ” МАЛЫЯ Й ВЯЛІКІЯ

у справа здачным артыкуле пра съяткаваныне сёлетніх сакавіковых угодкаў у Тароньце (не ў Таранта). Чаму Ашаву й Атаву скланияць, а Таронта не?), зменшчым у №156 „Беларуса”, ёсьць цікавы абзац, які гэта зацьгнему поўнасцю:

„У вагульны настрой урачыстай павагі прыкрым дысанансам уварвалася выступленне прадстаўніка „Эдмунд Бурк Сасаёт”, крайне правас групоўкі. Прамоўца, які прывітаўшы нат зь юбілем, даўгімі са мароклямнымі тырадамі ды бестактоўнымі заўвагамі ў адрас канадскіх урадавых прадстаўнікоў, якія прыслалі ўдзельнікам съяткаваныня свае прывітальныя тэлеграммы, выказаў сваю непашану да прысунутых ды выжлікаў пачуцьцё нясаму. Вельмі шкада, што прадстаўнікі ЗБК наўсуперак катэгарычнаму становішчу БНА не запрашаць гэтую групу зусім, запрасілі дамагліся выступлення буркайца на супольным съязце”.

Шматлікія гады южно апісваю сакавіковыя съяткаваныні звычайна ў прыгожых колерах. Родка калі сустрэнеш крытычны падыход. Спіня В. Пашкевіч здавалася-б, зравіла правільна, калі спасыцерагла нейкі „дысананс”. Прыйсунутым на гэным съяткаваныні дазвалось бацьці ці чуць не адзін дысананс, ды ці варта пра іх гэтага згадаваць Адымі, калі спіня В. Пашкевіч палічыла патрённым звязніцу увагу на адзін, як ей зтвецца, недахоп, а пра іншыя забылася, дык варта прыміціца да гэтага „дисанансу” бліжэй, бо ён мае прынцыпную вагу.

Прадстаўнікі Грамады Элманда Бэрка ўжо, дзякую Богу, съяткавалі з намі чацьцёты раз. Некаторыя нашы суродзічы належалі да гэтай арганізацыі, і бэркаўцы былі намі заўсёды міла вітаныя на нашых съятах. Асабліваж сёлета паднялася іхна папулячнасць.

Два дні перад нашым съяткаванынем, г. зн. 3-га красавіка сёлета ў Тароньце адбылася падзея вялікае вагі. Камуністы ў іхнія спадарожнікі съяткавалі стагодзьдзе нараджоньня Леніна. На гэным съяткаваныні прыеутнічалі савецкія члескі амбасадары, сакратар Касцравага пасольства ды меншыя чырвонія ўраднікі. Ля будынку, дзе адбываўся банкет, дамантраўлі розныя нацыянальныя групы, у тым ліку ў Беларусь. Сябры Грамады Бэрка, у ліку 30-х чалавек, ране купішы бялеты пайшлі на банкет. Хацелі зрабіць пратест прадстаўніком антынароднай бальшавіцкай улады, дамагацца вызваленія паняволеных народаў. Але съяткаваныне пачалося тостамі за „вялікага, слынага Ільчы”. Бэркаўцы ня толькі катэгарычна адмовіліся выпіць за Леніна, але навет ня ўсталі для ўшанавання яго, а пачалі клічамі „Вон камуністыз Канады!.. Свабоду паняволеным народам!” і інші пратеставаць. Іх на-

білі ў выкінулі, а аднаго студэнта падзеялі нажом. Ён тышдзень ляжаў у шпіталі.

Радыё, газеты й тэлевізія далі разголос гэтай падзеі па цэлай краіне і ў ЗША. Нарэшце многім Канадыям, што дагэтуль адно спачувалі розным кудлатым „піснікам” і „гіпісам”, прапёрлісі зочы. Пабачылі, што сярод іх зыбраліся барбary, якія з пратестантамі асмеліліся распраўляцца нажамі. Памяркоўныя людзі хвалілі бэркаўцаў за адвагу, адно камуністычныя „трыбуны” і „веснікі” пеніліся ад злосці й пракліналі іх самымі найгоршымі мяняшчкамі. На нашым съяткаваныні, два дні пасля гэтай выдатнай падзеі, нашы суродзічы віншавалі старшыню Грамады Бэрка за дамантраўлю на банкеце ў гонар Леніна. Спіня В. Пашкевіч не магла гэтага ня бачыць. Варта спасыцерагла, што на дамантраўлю супраць Леніна яй было ніводнага сябры БНА, хоць іх прасілі, каб памаглі.

Спіня В. Пашкевіч ня лічыла патрённым выясняніць чытчам „Беларуса” пра „катэгарычнае становішча” БНА не запрашала гэтай групы зусім”, а вельмі цікава было-б пра гэта даведацца. Мы ня будзем гэтага ўваходзіць у дэталі, адно для контрасту прыгадаем, якую гэтага выдачнагу групу БНА сузіла запрасіць і што з гэтага выйшла. На дамаганыне БНА, Каардынацыйны Камітэт запрасіў Нова-Дэмакратычную Партию. Варта згадаць, што ЗБК не займала „катэгарычнае становішча”, хоць, на нашу думку, варта было. Што-ж гэта такое Нова-Дэмакратычная Партия? Гэта ёсьць партыя канадскіх сацыялістічных. Маюць яны паслоў у праўнічыяльных парламентах і ў фэлэральнім. Хоць часта паўтамі гэтага эклярую, што ёй не па дарозе з камуністымі, на практицы камуністы не маглі-б і марыць пра лепшых памочнікаў. Можна прывесці для доватаў масу фактаў, але мы спыніміся на некаторых. Усім ведамых і незапіречных, каб паказаць, як „вылезла з мяшкі шыла”.

НДП падтрымлівалі і ўдзельнічала ў бальшыні пратэстантых мітингаў і дамантраў, ганячы Амэрыку за збройны супраціў камуністым у Ветнаме.

У дамантраў ля амэрыканскага кансульяту ў Тароньце 9-га травеня сёлета архытавалі 80 чырвоных і спадарожнікай. НДП пыдвыдабала звыш 2-х тысячай дзяляць, каб выкупіць іх з вязніцы ды дала алваката для суду.

У днёх 19-га й 20-га травеня сёлета ў таронцкім універсітэце єрк албілася урамаскоўская й практایская канфэрэнцыя адవакатаў, нешта наездла судовага трывучнага, каб зганіць амэрыканскі ўрад і народ за збройную абарону Ветнаму супраціў камуністых. Канадскім ініцыятарамі гэтага „суду” быў заступнік нацыянальнага стар-

ногі, тоаслоя ўсё цела ад холаду — аллавала ў зубах, яны трымлі, і, каб трохі сагрэцца, ён бегаў вакол санак, адыхваўся і зноў бегаў. І хоць-бы адна душа падышла да вязнікі — спусці-бы цяпер які рубель з даны, бо хіба выцярпіш на такім марозе. У галаву раптам пойшшло, што нікто ня купіць у яго сена. і Дзімку стала страшна... Што-ж тады рабіць? Не цягнуч-жа вязнікадаму!

І ўзрапаваўся — падышла цётка. Галава ў яе была аблматана ў некалькі столак хусткамі — адзін ног тирчэй зь іх.

— У якую цану? — тоненка вывела.

— За шэсцьдзесят. — ськінуў цану Дзімку, каб выбавіла, дай Божа, яго ад вязні.

— Багатавата просіш. — авазавалялася ў пайшла ў вароты.

Радзелі падводы на пляцы, расходзіліся людзі, папрацавалі дзялізкі чуні. Я было ўжо нават дзеца з лапішамі, і Дзімка абліяў, разгубіўся і ледзь на плакаў — сонца хілілася на заход, далёка было дацему ісці, а ён ня вычурчыў грошай, хлеба ня купіў. Што маци скажа...

— А за колькі цяпце праадаеш? — пачуў ззаду сябе мужчынскі глас, і сэрца таргнулася ад радасці. Азінчыўся — перад ім стаяў той мужчына, што першы падыходзіў да вязні.

— Прабіраў мароз. Дубленілі рукі ў

шыні НДП Дэйвід Люс, а старшынёй канфэрэнцыі — таронцкі пасол НДП з Будгрын спі-р Бруін.

Ды найбольшая пікантнасць датычыла зноў-жа нашага съяткаваныня, дзе спі-я Пашкевіч спасыцерагла адзін „дысананс”. Нікто ад запрасічай НДП асабіста не звязаўся. Каардынацыйны Камітэт Беларуса атрымаў віншавальны ліст, падпісаны старшынём НДП, адзін злеслу правінцыі Антарктык, спі-ром Даналд Мэктаналдам. І што-ж выдумаеце, гэты ліст нам суліў? Дальбог, не паверьце! Пасылья працяглых прауданняў, чаму ня можа прыйсці, пасулуў нам (пытую з памяці) ...аднаўлення свабоды ў існуючай Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспубліцы”.

Траба спасыцераглы, што спі-я Мэктаналд ведае асабіста шматлікіх з нас і дакладна ведае розныцу між БНР і БССР, ці прынамся, нам так да гэтага часу здавалася. Дык чаму „аднаўлення свабоды ў БССР?”

Што гэта? Палітычная бязглусдасць, ці варожая нагласасць? Як і іншым урадавым і партыйным прадстаўнікам, яму быў напісаны ліст-запрашэнне, дзе дакладна выяснялася, што мы съяткуем і за што змагаемся. Наш ліст да яго і ягоны да нас можна праверъці: яны ў архівах. Гэта факт! Праўда, уявіце сабе „дысананс” на съяткаваныні, калі-б ліст лідара НДП працягчалі. Магчыма, што людзі не-кага падк'нулі-б, ды ёй не на ўра!

Мы далёкія ад таго, каб хваліць усіх бэркаўцаў, ці ганіць усіх НДП-саўюзіў ці прыхільнікаў. Але дзіўна — дальбог і чытка ня ўстрымаеца, каб не парабаць — зграянасць (бязь ніякіх дысанансаў) нападу некаторых нашых суродзіч-наўгароднікаў на Грамаду Бэрка із гэткім-ж нападам з боку камуністых і НДП. У таронцкім выдзялі, адно для контрасту прыгадаем, якую гэтага выдачнагу групу БНА сузіла запрасіць і што з гэтага выйшла. На дамаганыне БНА, Каардынацыйны Камітэт запрасіў Нова-Дэмакратычную Партию. Варта згадаць, што ЗБК не займала „катэгарычнае становішча”, хоць, на нашу думку, варта было. Што-ж гэта такое Нова-Дэмакратычная Партия? Гэта ёсьць партыя канадскіх сацыялістічных. Маюць яны паслоў у праўнічыяльных парламентах і ў фэлэральнім. Хоць часта паўтамі гэтага эклярую, што ёй не па дарозе з камуністымі, на практицы камуністы не маглі-б і марыць пра лепшых памочнікаў. Можна прывесці для доватаў масу фактаў, але мы спыніміся на некаторых. Усім ведамых і незапіречных, каб паказаць, як „вылезла з мяшкі шыла”.

Мы далёкія ад таго, каб хваліць усіх бэркаўцаў, ці ганіць усіх НДП-саўюзіў ці прыхільнікаў. Але дзіўна — дальбог і чытка ня ўстрымаеца, каб не парабаць — зграянасць (бязь ніякіх дысанансаў) нападу некоторых нашых суродзіч-наўгароднікаў на Грамаду Бэрка із гэткім-ж нападам з боку камуністых і НДП.

У таронцкім выдзялі, адно для контрасту прыгадаем, якую гэтага выдачнагу групу БНА сузіла запрасіць і што з гэтага выйшла. На дамаганыне БНА, Каардынацыйны Камітэт запрасіў Нова-Дэмакратычную Партию. Варта згадаць, што ЗБК не займала „катэгарычнае становішча”, хоць, на нашу думку, варта было. Што-ж гэта такое Нова-Дэмакратычная Партия? Гэта ёсьць партыя канадскіх сацыялістічных. Маюць яны паслоў у праўнічыяльных парламентах і ў фэлэральнім. Хоць часта паўтамі гэтага эклярую, што ёй не па дарозе з камуністымі, на практицы камуністы не маглі-б і марыць пра лепшых памочнікаў. Можна прывесці для доватаў масу фактаў, але мы спыніміся на некаторых. Усім ведамых і незапіречных, каб паказаць, як „вылезла з мяшкі шыла”.

Мы далёкія ад таго, каб хваліць усіх бэркаўцаў, ці ганіць усіх НДП-саўюзіў ці прыхільнікаў. Але дзіўна — дальбог і чытка ня ўстрымаеца, каб не парабаць — зграянасць (без ніякіх дысанансаў) нападу некоторых нашых суродзіч-наўгароднікаў на Грамаду Бэрка із гэткім-ж нападам з боку камуністых і НДП.

Мы далёкія ад таго, каб хваліць усіх бэркаўцаў, ці ганіць усіх НДП-саўюзіў ці прыхільнікаў. Але дзіўна — дальбог і чытка ня ўстрымаеца, каб не парабаць — зграянасць (без ніякіх дысанансаў) нападу некоторых нашых суродзіч-наўгароднікаў на Грамаду Бэрка із гэткім-ж нападам з боку камуністых і НДП.

Мы далёкія ад таго, каб хваліць усіх бэркаўцаў, ці ганіць усіх НДП-саўюзіў ці прыхільнікаў. Але дзіўна — дальбог і чытка ня ўстрымаеца, каб не парабаць — зграянасць (без ніякіх дысанансаў) нападу некоторых нашых суродзіч-наўгароднікаў на Грамаду Бэрка із гэткім-ж нападам з боку камуністых і НДП.

Мы далёкія ад таго, каб хваліць усіх бэркаўцаў, ці ганіць усіх НДП-саўюзіў ці прыхільнікаў. Але дзіўна — дальбог і чытка ня ўстрымаеца, каб не парабаць — зграянасць (без ніякіх дысанансаў) нападу некоторых нашых суродзіч-наўгароднікаў на Грамаду Бэрка із гэткім-ж нападам з боку камуністых і НДП.

Мы далёкія ад таго, каб хваліць усіх бэркаўцаў, ці ганіць усіх НДП-саўюзіў ці прыхільнікаў. Але дзіўна — дальбог і чытка ня ўстрымаеца, каб не парабаць — зграянасць (без ніякіх дысанансаў) нападу некоторых нашых суродзіч-наўгароднікаў на Грамаду Бэрка із гэткім-ж нападам з боку камуністых і НДП.

Мы далёкія ад таго, каб хваліць усіх бэркаўцаў, ці ганіць усіх НДП-саўюзіў ці прыхільнікаў. Але дзіўна — дальбог і чытка ня ўстрымаеца, каб не парабаць — зграянасць (без ніякіх дысанансаў) нападу некоторых нашых суродзіч-наўгароднікаў на Грамаду Бэрка із гэткім-ж нападам з боку камуністых і НДП.

Мы далёкія ад таго, каб хваліць усіх бэркаўцаў, ці ганіць усіх НДП-саўюзіў ці прыхільнікаў. Але дзіўна — дальбог і чытка ня ўстрымаеца, каб не парабаць — зграянасць (без ніякіх дысанансаў) нападу некоторых нашых суродзіч-наўгароднікаў на Грамаду Бэрка із гэткім-ж нападам з боку камуністых і НДП.

Мы далёкія ад таго, каб хваліць усіх бэркаўцаў, ці ганіць ус

